

Қазақстан республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы
КарМТУ ректоры**

**Газалиев А.М.
«___» 2015 ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

ККТ 2217 «Кәсіби қазақ тілі» пәні

TiI 4 Тілдік модуль

5B100200 - «Ақпараттық қауіпсіздік жүйелері»
мамандығы

Ақпараттық технологиялар факультеті

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы

2015

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
п.ғ.к., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжоловна,
аға оқытушы Хасен Мұрат Әбдірахманұлы

«Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының мәжілісінде талқыланды

«____» 2015ж. № _____ хаттама

Кафедра менгерушісі _____ «____» 2015 ж.

(қолы)

Жол - көлік факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі макұлдаған

«____» 2015 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ «____» 2015 ж.

«Ақпараттық технологиялар және қауіпсіздік» кафедрасымен келісілді

Кафедра менгерушісі _____ «____» 2015 ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат
п.ғ.к., аға оқытушы Шабденова Құралай Жанжоловна
аға оқытушы Хасен Мұрат Әбдірахманұлы

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ I корпусында (Б.Бульвары, 56)
орналасқан, 329 ауд., байланыс телефоны 56-95-06.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	Сабактардың түрі				СӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі				
		Қосылған сағаттар саны		Практикал - ық сабактар	Зертха налық сабактар								
		Лекция	ECTS кредит										
3	2	30	-	30	-	30	60	30	90	Емтихан			

Пәннің сипаттамасы

«Кәсіби қазақ тілі» пәні базалық пәндердің циклына, жалпы модульдердің тілдік модуліне жатады.

Пәннің мақсаты

Берілген пәнді зерделеудің мақсаты:

- Кәсіби білімін дамыту: әр түрлі ғылыми мәтіндерге оқулықтардағы мәтіндер мен дәрістерге мамандығына байланысты сұқбаттар мен монологтар құру, пікірін білдіруге пікірталас үйымдастыруға дағдыландыру;
- ғылыми – кәсіби сөйлеуді дамыту: ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру;
- коммуникативтік: қазақ тілінде өз ойын еркін білуге дағдыландыру; мамандыққа байланысты мәтіндерден қажетті ақпаратты тауып, оны сипаттауға, талдауға үрету. Мамандығына қатысты мәтінді оқу негізінде ойлау логикасын дамыту;
- танымдық: мамандыққа сәйкес білімді игеруге тіл үйренушінің жалпы дүниетанымын кенейту;
- тәрбиелік: тіл үйренушінің мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қүшейту, қызығушылығын арттыру;
- жалпы қолданыстағы сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық минимумын кенейту;
- грамматикалық формалар мен құрылымдарды сөйлеу процесінде дұрыс қолдану;
- белгілі мәтіндерді қайта өндеу;
- тілдік қызметтің әр түрінде (сөйлеу, тындау, оқу, жазу) қын емес прагматикалық мәтіндерді, әлеуметтік-тұрмыстық және кәсіби саладағы өзекті тақырыптардағы сұқбаттар мен монологтарды ауызша және жазбаша түрде өндеу;

Пәннің міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

Осы мамандықта қолданатын негізгі терминдер жайында *түсінік алуы керек*

Өз мамандығы саласында кәсіби терминдерді қолдануды; әр түрлі ғылыми мәтіндерге оқулықтардағы мәтіндер мен дәрістерге мамандығына байланысты сұқбаттар мен монологтар құруды, пікірін білдіруді, пікірталас үйымдастыруды; ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыруды, берілген сұраптарға өзінде бар сөздік қорды пайдалана отырып, дұрыс жауап беруді білуі керек

Арнайы берілген кәсіби бағыттағы материалдарды қажеттілігіне қарай пайдалана алуды, атап айтқанда, қазақ тілінің фонетикасын, лексикасын, морфологиясын, синтаксисін менгерумен қатар ауызша сөйлеуге, ойларын жеткізуде, аударма жасауда; мамандыққа байланысты мәтіндерден қажетті ақпаратты тауып, оны сипаттауда, талдауда; белгілі мәтіндерді қайта өндеуді; мәтінінің тілдік және стилистикалық ерекшелігін тануды сөйлеу

әрекеттері түрлерін дұрыс пайдалануды *iстей алуы керек*

Кәсібіне қатысты терминдерді қолдануда – объективтік шындықтың тілдік бейнеленген формасын (мағына, мазмұн), концептуалды жүйесін (семантикалық құрылымдар – терминдер, терминдік бірліктер, кәсіби атаулар т.с.с.) мамандығына қатысты кәсіби терминологияны меңгеру мен қатар ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыруға және қазақ тілі грамматикасының ерекшеліктерін орыс тілі грамматикасымен салыстыра отырып, мәтіндерді түсініп, мәнерлеп оқу, тыңдай білу қабілеттерін жетілдіру, сөйлеу тілін менгереу, сауатты жазуға үйрену, шығарма жазуға жаттықтырылу, шығармалардың мазмұнын дұрыс айтып беру туралы практикалық дағдыларына *практикалық машиқтануы керек*

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы				
Кәсіби қазақ тілі (B ₂ -C ₁)	Фонетика, лексика, морфология, синтаксис.				

Постреквизиттер

Кәсіби қазақ тілі пәнінің постреквизиттері жоқ

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Дәрістер	Практика лық	Зертхана- лық сабактар	ОСӨЖ	СӨЖ
	1	2	3	4	5
I семестр					
1 тақырып. Тілдің негізгі конструкциялары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
2.тақырып. Қазақ тіліндегі кәсіби терминология.Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
3 тақырып. Ақпараттың сандақ бағасы. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
4 тақырып. Энтропия және артықтық. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
5 тақырып. Арнаның өткізу қабілеттігі және ақпартты тарату жылдамдығы. Грамматика		2		2	2

бойынша жаттығу жұмыстары.					
6 тақырып. Ақпаратты қысу. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
7 тақырып. Аралық тест.		2		2	2
8 тақырып. Оңтайлы кодалау. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
9 тақырып. Бөгеуілдерге орнықты кодалау.Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
10 тақырып. Сызықтық топтық кодалау.Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
11 тақырып. Циклдік кодалар. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
12 тақырып. Ақпараттық жүйелерді сипаттаудың мөлшерлік (сандық) әдістері. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
13 тақырып. Басқару операторлары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.		2		2	2
14 тақырып. Аралық тест.		2		2	2
15 тақырып. Қайталау. Корытынды. Емтиханға дайындық.		2		2	2
БАРЛЫҒЫ:		30		30	30

Практикалық (семинарлық) сабактардың тізімі

3 семестр

1. Тілдің негізгі конструкциялары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары
2. Қазақ тіліндегі кәсіби терминология. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
3. Ақпараттың сандық бағасы. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
4. Энтропия және артықтық. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
5. Арнаның өткізу қабілеттігі және ақпартты тарату жылдамдығы. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
6. Ақпаратты қысу. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
7. Аralық тест.
8. Оңтайлы кодалау. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
9. Бөгөуілдерге орнықты кодалау. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
10. Сызықтық топтық кодалау. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
11. Циклдік кодалар. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
12. Ақпараттық жүйелерді сипаттаудың мөлшерлік (сандық) әдістері. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
13. Басқару операторлары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары. Грамматика бойынша жаттығу жұмыстары.
14. Аralық тест.
15. Қайталау. Қорытынды. Емтиханға дайындық.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

3 семестр

1. Пәндік-тілдік материалдарды менгеруді қалыптастыру негіздері.
2. Қазақ тіліндегі кәсіби терминология.
3. Ақпараттың құрылымдық өлшемі.
4. Ақпараттық жүйелерге негізгі талаптар.
5. Ақпарат мөлшері.
6. Ақпарат артықтығы.
7. Бақылау жұмысын орындау.
8. Сигналдарды бейнелеу формалары.
9. Сигналдарды цифрлық түрде бейнелеудің артықшылықтары.
10. Архиватор бағдарламалары.
11. Арифметикалық кодалау.
12. Матрицалық кодалау.
13. Бақылау жұмысын орындау
14. Грамматикалық тақырыптарды қайталауға арналған жаттығу жұмыстары.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсыныла-тын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	

Мәтіндер, грамматикалық тапсырмалар	Практикалық сабактағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Реферат, эссе, әңгіме	Практикалық сабактағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Аралық тест тапсырмалары	Практикалық сабактағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	3 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10
СӨЖ	Практикалық сабактағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1-13 апта	10
Аттестация	Практикалық сабактағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	3 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Қазақ тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1 Сабакқа кешікпей келуді.

2 Дәлелді себепсіз сабак босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.

3 Студенттің міндетіне барлық сабактарға қатысу кіреді.

4 Оқу процесінің құнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.

5 Жіберілген практикалық және сабактарды оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

6 Қосымша белгіленген уақытта келу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

- Кудряшов Б. Д. Теория информации: учебник для вузов. СПб.: Изд.Дом Питер, 2009.
- Панин В.В. Основы теории информации. М.: Бином. Лаборатория знаний, 2009.
- Хохлов Г.И. Основы теории информации: учебник для вузов. М. :Изд.центр «Академия», 2008.
- Акулиничев Ю.П. Дроздова В.И. Теория информации: учебное пособие. Томск:ТМЦДО, 2005.
- Искусство помехоустойчивого кодирования. Методы, алгоритмы, применение: Учебное пособие для вузов: Пер.с англ./Р.Морелос-Сарагоса; пер. В.Б.Афанасьев. Техносфера, 2006.
- Хасен М.Ә. «Техникалық мамандықтарға арналған электронды сөздік» КарМТУ, сертификат №1707. 20.06. 2015 ж.
- Хасен М.Ә. Электронды оқулық «Қазақ тілі, СӨЖ» КарМТУ, сертификат № 3829 11.06.2012 ж.

8. Хасен М.Ә. Кәсіби қазақ тілі. Ақпараттық технологиялар факультетінің 5B100200 - Ақпараттық қауіпсіздендіру жүйесі мамандығы студенттеріне арналған электронды оқулық КарМТУ, сертификат № 5672. 11.06.2015 ж.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Вернер М. Основы кодирования. М.: Техносфера 2004, 288с.
2. Дмитриев В.И. Прикладная теория информации М.: Высшая школа, 1989.
3. Г.К.Досмагамбетова., З.С. Ерназарова., З.С.Кузекова., А.О.Тымболова. Қазақ тілін оқытуға арналған грамматикалық анықтағыш. Астана. 2012 – 308бет

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

RK Ya 2217 - Кәсіби қазақ тілі пәні бойынша

Ya4 Кәсіби қазақ тілі модулі

ж. берілді. № мемл. Лиц. Басуға қол қойылды.
Есептік баспа табағы 1,4. Тарамы Тапсырыс Пішіні 60x90/16
Баспа келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы

100027, қарағанды қ., Бейбітшілік б., 56